

ГЭР БҮЛ, ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН
САЙДЫН ТУШААЛ

2026 оны ... дугаар
сарын . . .-ны өдөр

Дугаар.....

Улаанбаатар хот

Журам шинэчлэн батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.3 дахь хэсгийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1.Нийгмийн даатгалын улсын байцаагчид мэргэшлийн зэргийг тогтоох, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох, зэргийн нэмэгдэл олгох журмыг хавсралтаар баталсугай.

2.Энэ тушаалын хэрэгжилтэнд хяналт тавьж ажиллахыг Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Нийгмийн даатгал, хуримтлалын сангийн бодлогын газар /В.Рэнцэнханд/, мэргэшлийн зэргийн нэмэгдлийг нийгмийн даатгалын байгууллагын үйл ажиллагааны жил бүрийн төсөвт тусгаж, хэрэгжүүлж ажиллахыг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар /Б.Батжаргал/-т тус тус үүрэг болгосугай.

3.Энэхүү тушаал гарсантай холбогдуулан Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2023 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдрийн А/137 дугаар, Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын 2024 оны 10 дугаар сарын 08-ны өдрийн А/29 дүгээр тушаалыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

4.Энэхүү тушаалыг 2026 оны 04 дүгээр сарын 10-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсүгэй.

САЙД

Т.АУБАКИР

НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН УЛСЫН БАЙЦААГЧИД МЭРГЭШЛИЙН ЗЭРГИЙГ ТОГТООХ, ТҮДГЭЛЗҮҮЛЭХ, ХҮЧИНГҮЙ БОЛГОХ, ЗЭРГИЙН НЭМЭГДЭЛ ОЛГОХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Нийгмийн даатгалын улсын байцаагчид мэргэшлийн зэргийг тогтоох, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох, зэргийн нэмэгдэл олгох харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

1.2.Нийгмийн даатгалын улсын байцаагч нь Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.1 дэх хэсэгт заасан мэргэшлийн зэрэгтэй байна.

1.3.Мэргэшлийн зэрэг нь нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, аймаг, дүүргийн нийгмийн даатгалын газар, сум, дүүргийн тасаг /цаашид “нийгмийн даатгалын байгууллага” гэх/-т ажиллаж байгаа улсын ахлах байцаагч болон улсын байцаагчийн эрхтэй байцаагч /цаашид “улсын байцаагч” гэх/-д хамаарна.

1.4.Итгэмжит зөвлөх мэргэшлийн зэрэг авсан улсын байцаагчид 30 хувийн, зөвлөх мэргэшлийн зэрэг авсан улсын байцаагчид 20 хувийн, тэргүүлэх мэргэшлийн зэрэг авсан улсын байцаагчид 15 хувийн нэмэгдлийг албан тушаалын үндсэн цалингаас тооцож сар бүр олгоно. Мэргэшлийн зэргийн нэмэгдлийг нийгмийн даатгалын байгууллагын үйл ажиллагааны төсөвт жил бүр тусгаж батлуулна.

1.5.Итгэмжит зөвлөх, зөвлөх, тэргүүлэх мэргэшлийн зэргийг Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.2 дахь хэсэгт заасны дагуу хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр олгож, хүчингүй болгох, түдгэлзүүлнэ.

Хоёр. Мэргэшлийн зэрэг олгох шалгуур үзүүлэлт

2.1.Тэргүүлэх мэргэшлийн зэргийг улсын байцаагчийн шалгалтад 2 ба түүнээс дээш удаа тэнцсэн доор дурдсан шалгуур хангасан улсын байцаагчид олгоно. Үүнд:

2.1.1.нийгмийн даатгалын байгууллагад 6-аас доошгүй жил ажилласан байх;

2.1.2.төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтээр сүүлийн 1 жилийн хугацаанд “Маш сайн”, “Хэвийн” үнэлгээтэй дүгнэгдсэн байх;

2.1.3.сүүлийн 1 жил ёс зүйн хариуцлага болон сахилгын шийтгэл хүлээгээгүй байх.

2.2.Зөвлөх мэргэшлийн зэргийг доор дурдсан шалгуур хангасан улсын байцаагчид олгоно. Үүнд:

2.2.1.энэ журмын 2.1 дэх хэсэгт заасан мэргэшлийн зэрэг хүчинтэй байх;

2.2.2.нийгмийн даатгалын байгууллагад 10-аас доошгүй жил ажилласан байх;

2.2.3.төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтээр сүүлийн 1 жилийн хугацаанд “Маш сайн”, “Хэвийн” үнэлгээтэй дүгнэгдсэн байх;

2.2.4.сүүлийн 1 жил ёс зүйн хариуцлага болон сахилгын шийтгэл хүлээгээгүй байх.

2.3.Итгэмжит зөвлөх мэргэшлийн зэргийг доор дурдсан шалгуур хангасан улсын байцаагчид олгоно. Үүнд:

2.3.1.энэ журмын 2.2 дахь хэсэгт заасан мэргэшлийн зэрэг хүчинтэй байх;

2.3.2.нийгмийн даатгалын байгууллагад 15-аас доошгүй жил ажилласан байх;

2.3.3.төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний тайланг сүүлийн 1 жилийн хугацаанд “Маш сайн”, “Хэвийн” үнэлгээтэй дүгнэгдсэн байх;

2.3.4.сүүлийн 1 жил ёс зүйн хариуцлага болон сахилгын шийтгэл хүлээгээгүй байх.

2.4.Нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дарга, нийгмийн даатгалын улсын ерөнхий байцаагчид итгэмжит зөвлөхийн мэргэшлийн зэрэг олгоно.

Гурав. Мэргэшлийн зэрэг тогтоох, түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох

3.1.Аймаг, дүүргийн нийгмийн даатгалын газар нь улсын байцаагчид мэргэшлийн зэрэг тогтоолгох саналыг жил бүрийн 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад цахимаар ирүүлэх бөгөөд дараах баримт бичгийг цахимаар бүрдүүлэн ирүүлнэ. Үүнд:

3.1.1.энэ журмын 2.1-2.3 дахь хэсэгт заасан шалгуур хангасныг нотлох баримт бичиг;

3.1.2.энэ журмын 3.1.1-д заасан нотлох баримт бичгийг үндэслэн хамт олны хурлаар хэлэлцэж гаргасан шийдвэр.

3.2.Нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага нь мэргэшлийн зэрэг тогтоолгох байцаагчийн баримт бичгийг шалгаж нэгтгэн, судалгааг хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад жил бүрийн 01 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор хүргүүлнэ.

3.3.Мэргэшлийн зэргийг тогтоох асуудлыг хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага нь жил бүрийн 03 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор шийдвэрлэнэ.

3.4.Мэргэшлийн зэргийг дараах тохиолдолд түдгэлзүүлнэ. Үүнд:

3.4.1. улсын байцаагчийн эрхийг баталгаажуулах шалгалтад тэнцээгүй тохиолдолд дараагийн шалгалтад тэнцэх хүртэл хугацаанд;

3.4.2. хүүхэд асрах чөлөөтэй байгаа хугацаанд;

3.4.3.гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үнэлгээгээр “Хангалтгүй” дүгнэгдсэн

бол дараагийн “Маш сайн, Хэвийн” үнэлгээ авах хүртэл хугацаанд;

3.4.4. ёс зүйн хариуцлага болон сахилгын шийтгэл хүлээлгэсэн өдрөөс хойш 1 жилийн хугацаанд.

3.5.Мэргэшлийн зэргийг түдгэлзүүлсэн хугацаанд мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгохгүй.

3.6.Нийгмийн даатгалын байгууллага хооронд шилжин эсхүл сэлгэн ажиллах хугацаанд тухайн албан хаагчийн мэргэшлийн зэрэг хэвээр хадгалагдана.

3.7.Мэргэшлийн зэргийг дараах тохиолдолд хүчингүй болгоно. Үүнд:

3.7.1.улсын байцаагчийн эрхийг баталгаажуулах шалгалтад 2 удаа тэнцээгүй тохиолдолд дараагийн шалгалтад тэнцэх хүртэл хугацаанд;

3.7.2.төрийн албанаас түр чөлөөлөгдсөн, чөлөөлөгдсөн, өөр байгууллагад шилжсэн, халагдсан.

3.8.Нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага мэргэшлийн зэргийг түдгэлзүүлэх, хүчингүй болгох тухай саналыг тухай бүр хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнд хүргүүлж шийдвэрлүүлнэ.

3.9.Энэ журмын 3.4.2-3.4.4-т заасан тохиолдолд журмын 1.5, 3.8 дахь хэсэгт заасныг харгалзахгүй тухайн хугацаанд нь мэргэшлийн зэргийг түдгэлзүүлж, сэргээнэ.

Дөрөв. Зэргийн нэмэгдэл олгох

4.1.Энэ журмын 2.1-2.3 дахь хэсэгт заасан шалгуур хангасан улсын байцаагчид шат дараалан мэргэшлийн зэргийг олгоно. Мэргэшлийн зэргийг шат дараалан олгох доод хугацаа 1 жил байна.

4.2.Мэргэшлийн зэргийн нэмэгдлийг нийгмийн даатгалын байгууллагад улсын байцаагчийн эрхтэйгээр төрийн жинхэнэ албан хаагчаар ажиллаж байгаа хугацаанд олгоно.

4.3.Энэ журмын 3.9 дэх хэсэгт заасны дагуу мэргэшлийн зэрэг сэргэсэн албан хаагчийн мэргэшлийн зэргийн нэмэгдлийг сэргэсэн хугацаанаас нь эхлэн шууд олгоно.

4.4. Төрийн өөр байгууллагад шилжин ажилласан төрийн жинхэнэ албан хаагч нийгмийн даатгалын байгууллагад дахин томилогдож, улсын байцаагчийн эрхээ сэргээсэн тохиолдолд өмнө эзэмшиж байсан мэргэшлийн зэргийг нь сэргээн олгоно.

4.5.Нийгмийн даатгалын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагын дарга, нийгмийн даатгалын улсын ерөнхий байцаагчид итгэмжит зөвлөхийн мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгоно.

Тав. Бусад зүйл

5.1.Энэ журмыг зөрчсөн албан тушаалтанд холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.